

EL METRALLA

PERIÓDIC D' UNIÓN CATALANA

Dels treballs publicats, en seran unicament responsables els seus autors.
No s' retornan els originals.

Administració: Carrer de Tallers, 18

← SURT EL DIVENDRES →

5 céntims

Al farsant Lerroux - Una canallada L'anada a Valencia

HOY LAS CIENCIAS ADELANTAN....

Com ho feyen abans

Com se fa are

El nostre nacionalisme

Es hora de dirho ben alt pera que s'esvaeixin dubtes.

Som nacionalistes y ho som sense mixtificació de cap mena.

Es, el nostre nacionalisme, integral, pur. No es aigualit per rancis conservadorismes ni falsificat ab un extemporani culte a idees que no pot convertir en realitats la Catalunya d'ara.

Som nacionalistes de Catalunya y per Catalunya, y per Ella, per la Patria, sabem prescindir per ara dels nostres ideals de democracia puig entenem que la causa de Catalunya no es de democracia ni d'antidemocracia, de religió ni d'antireligió, de república ni monarquia. La causa de Catalunya

es de dignitat patria, y en defensa d'aquesta dignitat ofesa mil voltes en el trascurso del temps tenen l'obligació ineludible de posarhi'ls seus esforços tots els catalans.

Avui que'ns trobem dividits, no pel voler del poble, sino pel voler de quatre prohoms, convé recordar que'l nacionalisme es un moviment reivindicador dels drets dels grupos humans determinats per la Natura i la solidaritat humana.

Aixó es el nacionalisme y aixís l'entendem nosaltres y per aixó deixen are de cantó tot alló que'ns privaria de fer el nacionalisme que are s'ha de fer, reservant les nostres particulars conviccions pera quan Catalunya sigui mestressa d'acceptarles o rebutjarles. En una paraula; entenem que'l nacionalisme ha de ser lliberador fins

assolir l'autonomia y que sols aleshores sera hora de fer nacionalisme organisor.

Es porque aixísensem que'ns trobem, sense haver canbiat de pensar, mes endavant que'ls catalans de dreta y que'ls d'esquerra.

Ho repetim; som integralment nacionalistes.

Tot, tot está per fer encare. Y en aquestes circumstancies el nostre nacionalisme de sempre'ns diu que'ls catalans han de deixar-se de diferencies de criteri pera comensar d'una vegada a treballar, a fer obra positiva.

Prou disputes entre'ls catalans porque ab les ditxoses disputes, ab el ditxós jugar a blancs y a negres sembla que haguem oblidat que la llengua catalana no es oficial

dintre de Catalunya; que no son catalans tots els que a Catalunya desempenyen càrrecs públics; que no tenim Corts catalanes pera estatuir nostre dret y lleis civils y tot quant se refereixi a la organizació interior de la nostre terra; que no son catalans els jutges y magistrats; que'ls plets y causes no's fallen en darrera instancia dintre de Catalunya; que no som arbitres de la nostra administració...

Res, res s'ha conseguit. Aquet es el fruit de les divisions nostres, que han fet y fan a Catalunya més mal que'ls esforços de tots els enemics plegats.

Que hi ha que diu que tot aixó de la llengua oficial, empleats catalans, jutges catalans, etc. son coses velles?

An aquets els contestem que mes vell es l'esclavatge.

Que consti

En resposta à las moltes cartes rebudes, hem de fer constar que aquest periòdic no te res que veure ab el que fa temps se publicava ab el mateix nom.

N'es bona prova la orientació que porta ben diferenta, per cert, de la del desaparegut periòdic.

Nova campanya

Comptant la nostra redacció ab un nombre de companys decidits a portar la propaganda nacionalista per les diferents encontrades de Catalunya, hem resolt empendre, dins pocs dies, una tanda de mitins en diverses localitats, a l'objecte de revifar l'esperit nacionalista, avui desgraciadament bon xic esmortuit.

Un aventurer polític, fa poc digué: «*Cuando yo dije al nacionalismo de aquí no pasas, no pasó*», y nosaltres, com qui res, anem a demostrarli que'l nacionalisme passa y pasará y arribará al seu fi sense haver de demanar permís a semblant tifa.

De moment havíem pensat que'l primer acte tingués lloc a Barcelona en un de sos teatres més cèntrics y espaiosos; però, essent aquesta una empresa que, econòmicament, en l'actualitat es superior a les nostres forces, hem acordat que l'esmentat acte sigui'l resum ó coronament dels demés actes ó mitins forans.

Com que entenem que es de gran necessitat aquesta feina y comprenent al mateix temps que si nosaltres no la fem, els nostres prohoms tampoc la farán, hem decidit recomensar aquelles campanyes d'altre temps y que tan fructíferes havien estat per la Causa; campanyes que la joventut d'are, embadocada en ridícoles futeses y fent sempre junta, no ha sapigut ó no ha volgut continuar.

Per avui podem anunciar que per aquest mes tenim dos actes importants a celebrar: un a Rubí y altre a Balaguer, que provablement se realitzarán els dies 20 y 27 respectivament.

L'ANADA A VALENCIA

VOTEM EN CONTRA

Si'l dijous de la passada setmana'ns haguessim trobat al lloc de les minories catalanes hauríem votat en contra de l'anada a Valencia.

Ja estem tips y aburrits de veure com se paguen ab cortesies y obsequis les bofetades rebudes.

Y consti ben alt que no ho diem per la massa-poble de Valencia, no; ho diem net y clar pels seus directors, pel seu Ajuntament, per la seva Diputació, que en ocasions no llunyanes demostraren ab Catalunya una ineducació y una descortesia que nosaltres no hem oblidat encare.

Com que tenim memoria y som catalans ab vergonya parlem com parlem.

Fará uns tres anys que'l Centre Nacionalista Republicà projectá un viatge a Valencia com a tribut de germanor.

Volíem anar a Valencia portant a la ma-branques d'olivera y en els cors entussiasmes patriòtics. Doncs bé; aquell viatge no's pogué realisar, perquè les autoritats, les corporacions com l'Ajuntament, Diputació

Al farsant Lerroux

Inútilment he esperat durant 20 dies la resposta a la carta certificada que vaig enviarvos. Heu seguit are la mateixa conducta de sempre consistent en *escorre'l bulto*, no donant mai la cara y fent tot lo contrari de lo que dieu, pera engatussarlos, als pobrets que vos escolten.

Sou, verament, un terrible revolucionari, y si jo'n dubtés, m'ho demostraria la grossa revolució de costums que poseu en práctica. Perque ¿voleu res tant revolucionari com amagar-se sempre? Voleu res tan revolucionari com no contestar les cartes, sien ó no certificades? ¿Voleu res tan revolucionari com afirmar davant d'un públic, que mai ningú vos ha plantat cara y fugir a corre cuita y quedar mut quan hi ha qui vos refresca la memoria y vos invita a que vos deixeu treure la careta?

El dia 18 del mes passat ereu vos qui, mentint a la descarada, afirmaveu que mai ningú vos havia contradit cara a cara. Are soc jo que, sortint en defensa de la veritat, vos dic lo mateix que deieu contra'ls molts, —ho sentiu?, els molts— que vos han cridat a controversia.

Jo ab més rahó que vos, y parodiantvos, afirmo que *me está sucediendo lo que le pasaba a Diógenes hace veinte siglos; busco a un tal Alejandro Lerroux y García para que dé la cara y no lo encuentro, sin duda porque solo tiene espaldas, y no lo nombro*

y els cap-pares de la política dominant en aquella ciutat NO HO PERMETEREN. Fins el Govern contestá que no responia de les nostres vides si posavem els peus a Valencia.

Y l'expedició fracassá per no portar un dia de dol a la ciutat del Turia!

Representants de la nostra Diputació que s'havien avensat a l'expedició no foren rebuts oficialment; es més, foren tractats ab descortesia manifesta pels diputats provincials d'aquella ciutat.

L'Azatti, aquell *golfo* que are fa de diputat, estampá en el seu periòdic articles en els quals, entre altres marranades, deia coses semblants a les següents: *Los catalanes, donde quiera que vayan, lo infectan de piojos, son la desgracia, la ruina de la agricultura valenciana... hay que recibirlos a tiros*, etc.

Y d'aquestes paraules y d'aquests conceptes cap corporació oficial de Valencia'n protestá ni n'ha protestat encare.

Si algún diari de Barcelona hagués dit de Valencia y dels valencians lo que dels catalans digué *El Pueblo*, l'haurien assaltat y cremat, y tota l'Espanya hauria clamat al cel venjansa, y *D. Clodo...* hauria tornat a repetir alló de *sembrar de sal y lo dels canons le Montjuic de cara a Barcelona* y totes les demés *hidalguies hidalgas dels nostres hidalgos*.

Y no pará aquí la cosa.

Nosaltres havíem promés anar a Valencia y hi anàrem. Un bon estol d'ardits companys, en companyia d'un respectable nombre d'honrats valencians, ens vingué a rebre. Les kábiles blasquistes, dirigides desde la taberna del *Toni* pel *sin patria* Azatti, engegaren els seus pistolots contra nosaltres, y nosaltres, ajudats per aquells bons valencians, ens defensàrem y els ferem corre. D'aquests successos que deshonoraven a la bella Valencia les autoritats populars no'n protestaren; al contrari, feren descaradament el joc dels qui, a més d'insultar, atacaven als catalans.

Per aquest motiu, repetim, es que si'l

de otra manera, porque se me iría el pie sin querer.

Prou fer cas de les vostres *bravuconadas*: s'han acabat ab vos el procediments de llealtat. Pera contrarrestar la vostra anti-catalana acció recorrerem d'are endavant a altres medis; puig mentres hi hagi un sol català per vos enganyat no renunciem els de METRALLA a desenmascararvos. Temeu en tots els mitins en que vos parreu que una veu vos demani la paraula, car aixó será un dia ó altre. Preneu totes les precaucions que la vostra cobardia vos dicti, però tingueu per segur que arribará'l moment, perquè sabrem escullir-lo, en que tot un públic vos obligará a donar la cara. Contra la nostra fé de catalans disposats a tot sacrifici pera redimir de vostra nefasta influencia als pocs catalans que encare vos segueixen, no hi valdrán ni'l vostre estat major de la tranca, ni'l repugnant flamenc, ni'l traïdor browing.

Sabem que la noblesa no es arma que degui emplearse ab qui sols usa la més refinada hipocresia y la traïdoria erigida en art. Tindrem desde are la virtut de viure alerta pera evitar els *atracos* dels vostres fanàtics y pacientment esperarem l'ocasió, que arribará, de véurens les cares.

Entretant rebeu un expressiu *apa, buenas*.

JOAN LLORENS

dijous passat haguessim ocupat un lloc en les minories catalanes de l'Ajuntament hauríem dit, net y clar: «Anirem a Valencia, però exigim d'aquella Corporació oficial una complerta satisfacció; un acort protestant d'aquells insults, d'aquelles desconsideracions y d'aquell atracament; però mentres aquesta satisfacció no vingui, no anirem a Valencia y votarem, per lo tant, contra'l viatge, sens que aixó vulgui suposar despreci ni animositat envers la majoria de aquell poble, germá per la sang y per la llengua, del nostre.»

Y que s'ho hagués pres com li dongués la... fam *D. Forge y su camarilla*.

Es aixís com creiem que s'ha de demostrar que, si en qüestions de cortesia y modos ningú'ns guanya als catalans, tampoc ens guanya ningú en qüestions de dignitat.

Una canallada

Ho es lo que's diu en un article titulat *El veneno y el revólver*, publicat en la *Gazeta dels badocs* (a) *El Progreso*, el dimars passat, y firmat per en *Kosmóphilo*.

Se necessita haver perdut tota mena de pudor y no posseir la més petita noció de moralitat per escriure infamies com la que anem a posar de manifest.

Llegeixin:

«A los de *La Tralla* no les debe parecer lo suficiente eficaz esto del veneno y preconizan otro medio más violento: la pólvora y el plomo. «Los radicales deben exterminarse—dice— como elementos que nos deshonoran; es necesario que eso no dure ni un día más. Elementos para acabar con ellos nos sobran, hay que manifestarse con toda seriedad contra ellos, pero llevando *aquello* en el bolsillo, y si con todo lo legal no podemos deshacernos de ellos [tened valor y energía! ya hemos indicado el remedio más práctico y más positivo. Es decir, echad mano al revólver y despachad radicales para Casa Antúnez.»

L'home que aixó ha escrit es ben digne de redactar en un diari ahont la veritat ha sigut substituïda per la mentida y la calumnia.

Encare que per *escorre'l bulto*, y ab tota

la mala fé d'un cobart, anomeni a *La Tralla*, enlloc de METRALLA, es al nostre periòdic, es a nosaltres a qui's refereix.

Y si no, vegin lo que deiem en nostre nombre passat, parlant de la manifestació contra la bruticia lerrouxista que empudega la Casa Comunal:

«A n'aquesta manifestació, que deu esser seriosa tal com requereix a la cultura proverbial dels catalans, s'hi deu anar ab enteresa de esperit y portant a la butxaca alló... que convingui.»

¿Ahont es, senyor Embustero, que parlem de matar radicals a trets de revolver?

Alló que convingui, si senyor; però no per matar ni agredir a ningú.

No'n som nosaltres de la *calaña* de aquells que saben engegar revolvers en la fosca d'una carretera pera matar solidaris.

Alló que convingui, però per defensarnos dels qui han deshonorat la nostra ciutat clapan les pedres dels seus carrers ab sang innocent, y tot per servir a un aventurer que avui passeja la seva córpora llustrosa ben repapat en els tous sillons d'un *vehículo de la burguesia*.

Alló que convingui, però contra'ls criminals que tenen com a lema l'infame *matad*; contra'ls zulús que atropellen el dret de gents; contra'ls cafres que enlairen com a penó d'una nova justícia, la *sevillana* ó'l *flamenc*.

El còdic eximeix de responsabilitat al qui mata en justa defensa de la seva propia vida; y nosaltres que'ns estimem la vida y la dignitat, estem disposats a defensarles, empleant en la defensa tot alló que convingui.

Peró... ¿no podria ser que ab les seves mentides, l'embustero *Kosmóphilo*, pretingués preparar la *coartada* d'algún nou atentat en preparació?

Si ab aquest intent ha mentit, prengui'l barrut cronista bona nota de lo que anem a dir.

Nosaltres no atacarem ni atacarem a ningú, perquè aixó repugna a la nostra ànima; però si, com altres vegades, s'intenta atacarnos ó atacarnos, pensi que per defensarnos emplearem tot alló que convingui, deixant si podem a l'agresor sense'l recurs d'apelació a *médicos y a farmacias*.

¿Ho té entés l'autor de la canallada?

¡Amunt els cors, enamorats de tot lo Bo, lo Gran y Noble!... ¡amunt els cors, esperantsats per assolir el bé d'un Poble!...

¡Amunt els cors ¡amunt!... ¡lassats pel ver amor a nostra Terra, bo y perdonant als sers migrats qui cecs per l'oït, li mouen guerra!

¡Amunt els cors, cantant a chor la gran cansó bella y vibranta!... ¡la gran cansó que's tota amor y té caient de triomfanta!... ¡la gran cansó de Germanor que'l Poble honrat a pler la canta!!

F. CARRERAS PADRÓS

Com que la paraula es el vestit del pensament, el que parla una llengua que no es la seva, es com el que porta un vestit que no ha sigut fet per ell; ó fa riure, ó fa compassió.

Josep Franquesa Gomis

Demá METRALLA publicarà una fulla extraordinaria dedicada a n'en Robert.

SENSACIONAL

El revolucionari Lerroux

El *New-York Herald* publica en l'edició del passat diumenge un sensacional article que ha fet tremolar de por a totes les cancelleries d'Europa.

Es tan perillós lo que diu, que nosaltres no'ns atrevim a traduirho. Preferim deixarho en el mateix idioma en que ha sigut escrit.

Aquí veurán com efectivament, don Alexandre Lerroux ha sigut qui ha dirigit la revolució de Portugal, y com aixís mateix està preparant per demà ó demà passat la revolució a Espanya.

Story of two dogs.

Y will tell you a story of two dogs. One was called Tray, and the other was called Snap, and they went out to walk together. Tray was a good dog, and would not hurt the least thing in the world; but Snap was cross, and would never be quiet. He would snarl and bite at all that came in his way, and was a very naughty dog indeed. At last, when the two dogs, in their walk, came to a town, all the dogs in the place came near them. Tray hurt none of them; but Snap would grin at this, snap at that, and and bite a third, till all the dogs were angry with him, and they all fell upon him, and tore him limb from limb. And as poor Tray was with him, they tore him too; and so he also was Killed, though he was a good dog.

Si després d'aixó l'humanitat en pes no aixeca un monument a D. Lacandro, serà perquè al mon ja no hi queden més revolucionaris que ell y en Guñalons.

Hipócrites!

Nosotros le fusiláramos.

Aixís, sense embuts, parlen els demòcrates de darrera hora.

Se veu que se senten butxins els *rebel·des sumisos* de La Sumisión, ja que confessen que ells fusellarien an en Joan Franco, a qui'ls victoriosos republicans de Portugal han posat en llibertat provisional.

¡Nosotros le fusiláramos!

Y doncs ja què venen els mitins que fa poc heu celebrat contra la pena de mort?

Ja té rahó'l ditxo aquell: «Més aviat s'agafa un embustero que un coix».

En cambi nosaltres, acérrims defensors y propagadors de l'abolició de dita pena, ni an en Lerroux fusellariem, ab tot y créurel més pernicios per la Democracia y per l'adveniment de la República que en Joan Franco ho hagi pogut esser per Portugal.

Y es que entre vosaltres ¡oh joves tristos! y nosaltres hi ha un abim de diferencia.

Nosaltres la Llibertat y la Democracia les portem al cor, y a vosaltres ¡oh tristos joves! no vos passa de la gargamella.

¡Nosotros le fusiláramos!

¡Hipócrites!

Y aixís enceren al pueblo predicantli un dia contra una inhumana pena que després vosaltres mateixos voldríau posar en pràctica?

Les lleis han d'esser aplicades ó abolides per tothom, per amics y adversaris; de lo contrari, no serien lleis.

«... nosotros no habríamos sido tan nobles como los republicanos portugueses...»

¡Oh... ja... ja!

Aquells la revolució no la portaven als llavis a tota hora com vosaltres y el vostre amo, però la realisaren. En cambi vosaltres, de tan tenirla a la boca, vos l'heu empassada, y després, seguint les funcions naturals, heu fet lo... altre.

Aquells eren republicans de debó, y vosaltres sou uns republicans *plimsaul*.

METRALLAIRE

L'enemic que tenim de combatre no es tan feble com alguns se pensen, mes podrá esser vensut ab la nostra tenacitat y la vostra unió.

Bartomeu Robert

CARAGIRATS

Pró Zengotita

Abans d'emetre judici d'un acte realitzat per un individu y aplicar calificatius, val la pena d'esbrinar a quina rahó obeia'l distingit professor de llengües a donar el pas que ha donat.

La mai prou ponderada modestia de don Xavier no hauria sigut obstacle pera que ell hagués explicat satisfactoriament les causes originaries d'un fet que mirat a simple vista es una cosa irregular, y profundizada resulta, no ja lo més natural, sinó fins lo més just.

Jo que conec els detalls de tot per haver-mho explicat una deixeble francesa a qui el senyor Zengotita dona lliçons de llengua anglesa, no puc per menys que sortir en sa defensa, fent conèixer els susdits motius que l'honren.

Sápiguen que en Zengotita ha fet lo que ha fet per agraïment, y l'home agrait es y será sempre ben vist per tothom que tingui seny.

Quan una persona ben educada ha rebut mercés d'altri, lo menys que pot fer es mostrar-se regonegut per aitals mercés, y en aquest cas se trobava'l senyor Zengotita ab el partit lerrouista.

Ell ja feia temps que en son sí covava la seva gratitud, y al presentarse l'ocasió pera exteriorisarla ho ha fet.

No es que hagi sigut sobornat ab diners ni ab promeses de ferlo esser *alguna cosa*, no; lo que ell agraeix als lerrouistes es una serie de cops de puny al nas que varen endossarli en plena Rambla.

Aixó es la causa de la simpatia que per ells sent, y ho explica ab les rahons següents:

«¿No foren ells quins me varen fer malbé la meitat d'aqueix artefacte tant hermós que porto adherit a la fesomia de la cara del meu individu?»

¿No haurien pogut, si'ls hagués semblat bé, espatllarme l'altra meitat, que encare que ressentida, va restar sens deterioro visible?

¿No he pogut, com abans de l'*encuentro*, dedicarme a les meves aventures tenoriesques?

Doncs si van ferme la meitat del mal que m'haurien pogut fer; si'm varen estalviar una bona part de bolets y van deixarme en estat servible l'hermós artefacte que ostento en el meu rostre, ¿no es just que a tot aixó els hi estigui agraït y'ls ho demostrí?»

Y are pregunto jo.

¿Qué dirán les males llengües?

Retorneuli al menys la fama d'home just y de lleal procedir, y si heu sigut bons pera desacreditarlo, vindiqueulo fent saber les causes del seu cambi de criteri, propi dels grans homes.

Y si, com jo suposo, lo que fa parlar a vostres desenfrenades llengües es el despreci per veure com van despenentse de les fileres catalanistes les poques celebritats ab que comptaveu, y un dia en Durany y Ballera, un altre en Cosme Vidal y are en Zengotita vos aneu quedant en quadro, penseu que vosaltres ne teniu la culpa per no saber estimular a la gent de válua.

Si en lloc de desairar al primer en la darrera Assamblea de l'«Unió Catalanista», l'haguessiu apoiat; si vos haguessiu suscrit tots al «Diccionari Català» de l'Aladern, y haguessiu costejat, encare que hagués sigut per subscripció, els gastos del remendo fet al nas den Zengotita, are'ls tindriem tots tres en les nostres rengleres y seria segur el triomf de nostra causa, però ¡sense ells!, treieusho del cap. No anireu en lloc.

FLORAS

AL PROLETARIAT CATALÀ

L'organissació obrera actual s'ha d'acabar deia en l'article passat.

¿Cóm?

Anémho a veure.

L'obrer, sense renunciar al seu credo polític ó filosòfic, deu associarse; però deixant a la porta de l'associació totes les seves opinions polítiques, pera recordarse solament de que es obrer.

Aixó en primer lloc.

Una vegada associats els obrers per oficis, deurien crear una federació formada per tots els oficis associats.

Durant tres ó quatre anys la tàctica de la federació hauria d'esser únicament crear y enfortir una caixa de resistència que ab el temps senyalat podria devindre potentia.

Allavors en assemblea general cada ofici podria exposar les seves queixes y les demandes que cregués justes exigir dels patrons.

L'assemblea deliberaria y acordaria quin es l'ofici més explotat, el més necessitat d'anar a la vaga en cas de negarse'ls patrons a accedir a les reformes pels obrers formulades.

Y allavors la vaga tindria totes les garanties d'èxit; en primer lloc, perquè'ls patrons veurien la potent resistència econòmica dels obrers, y en segon lloc, perquè aquests podrien passejarse un mes, dos, un any, sense perjudicar l'estómac com avui passa.

Res de vagues generals. La vaga per triomfar ha d'esser parcial.

La vaga general com a acte de solidaritat s'explica per un dia ó dos, però prou.

Durant aquells tres ó quatre anys senyalats pera enrobustirse, s'auria d'empendre una seriosa y activa propaganda per medi de conferencies, follets, periódics, encaminat tot a fer entendre als ensopits els beneficis que per l'avenir els reportaria l'associació.

Totes aquestes coses podran semblar velles, vulgars y rutinaries, però en un país ahont tot està per fer, son les úniques que, al meu entendre, han d'emplearse pera emprendre'l camí segur de la victòria.

PELEGRÍ LLANGORT

(Seguirá).

Demà, fulla extraordinaria.

pueblo sobre el cual ha caído al parecer una anatem del cielo. Corona la cabeza del gigante un formidable castillo, hecho para defensa de la ciudad que está a sus piés, y este castillo ruge de tiempo en tiempo, cual si quisiera recordar que aún está cargado de rayos y de truenos. Un día fué traidor a su protegida cuando lidiaba en civil contienda, que en tales contiendas hasta la lealtad más acrisolada durante siglos, sucede que vacila. Por sobre los altos techos de la ciudad toda descuellan las mil bocas de su industria, y en mitad del día hinchén la atmósfera de humo, verdadera nube de su apoteosis. Antes de entrar en el puerto con pena atraviesa la vista por entre el espeso bosque de mástiles, donde reposan sus alas los buques de cien naciones que le traen los productos de todo el universo, y derraman por todas partes los frutos de su tierra.

Muchas veces ha cambiado para ella la suerte y han variado los tiempos, pero siempre ha sido la ciudad de la industria, de la navegación y del comercio. La nación a que pertenece ha sido víctima de desdichas sin medida, mil pueblos opulentos cayeron en la miseria, otros están hoy desiertos, las guerras han dado fin con otros cientos, y Barcelona, a la cual alcanzaron los males de todos, en medio de ellos y después de ellos siempre ha sido grande, porque el principio de su vida está en su seno mismo, y en el laborioso y emprendedor carácter de sus hijos. En medio de las civiles contiendas que muy de recio la han trabajado, un día fué jurada su ruina y llovieron sobre ella fuego y destrucción horrenda, pero Barcelona no decayó por eso; un soplo de sus hijos apagó ese fuego, y el tra-

bajo de un día levantó sobre los escombros más grandiosos edificios.

En la lengua de tierra, que es una prolongación de la ciudad en el mar, se alza el moderno y gracioso pueblo de la Barceloneta. Está Barcelona puesta entre los rios Besos y Llobregat cuyas aguas, conducidas en canales, fertilizan la vasta campiña conocida con el nombre de Llano de Barcelona. Por la parte de oriente se extiende hasta algunas leguas un país hermoso, donde hay muchos y blanquísimos pueblos, ricos y marineros, a los cuales se dá el nombre genérico de pueblos de la costa. Sus hombres de mar tienen fama hasta en la misma Cataluña, y los infinitos buques de esos pueblos, contruidos en sus mismas playas, pasean la antigua vela latina y la moderna cuadrada por las regiones de América. Entre la ciudad y Montjuich se ven las hermosas huertas de San Beltrán, testimonio irrefragable de los adelantos de la horticultura. Poca extensión tiene la huerta, pero es un precioso dije que enamora a naturales y extranjeros, y para el cual no hay invierno ni verano, pues en todas estaciones presenta el verdor y la lozanía de la primavera. En el declivio que hay entre la ciudad y el cerro que la circunda se ostentan gallardos un crecido número de pueblos, é infinitas casas de campo, que si se lleva adelante el ensanche se reunirán con la capital, convirtiéndola en una de las primeras ciudades de Europa. En su diseminada población están representadas todas las clases y todas las fortunas; y desde la humilde cabaña de madera hasta la suntuosa y régia quinta, llamada el Laberinto, hay una distancia inmensa; pero esa larga escala va subiendo,

Metrallades

Fa pocs dies el senyor Lluhi, *leader* de la minoria federal de l'Ajuntament, deia que la administració municipal en mans dels lerrouixistes era un fracàs; y l'home ho demostrava ab arguments que'ns semblaren irrefutables.

Peró hi ha qui creu que la cosa va bé, que la gent no té dret d'alarmarse per si'ls bonos de la Reforma están al 92; en fi, que'ns queixem per vici y que estem més bé que no'ns mereixem.

Y qui creu tot això es el propi regidor de la esmentada minoria don Juli Marial.

Cosas veredes joh Cid!...

Ha sortit el setmanari *La Sumisión*, disfresat de *rebelión*.

Es mansoi, molt mansoi.

Y llépol, bastant llépol.

Y sobre tot un bon comediant. Are está representant una comedia sense títol que podria nomenarse *El poder de mil pesetas* ó *El Lá-tigo del Amo*.

Dejadnos pasar...

Aixís ho demana'l plagiari orador (?) de les cursileries castelharines, en Baluguera.

Dejadnos pasar...

¡A! passa, filllet passa, si tanta pressa tens; però una altra vegada no ho demanis, perquè aixó de demanar no fa *rebelde*.

¡Paso, vive Budha!

Aixó fa *guerrero*.

A Lleida's publica un periódic arxineula titulat *República*.

Per lo pessimament mal escrit, ens fa l'efecte que la tal *República* es pagada pel clero ab l'intent de poguer dir als enemics de les idees republicanes:

—¿Ho veieu? ¿Que'n volem esperar d'uns republicans que escriuen tant y tant burricament?—

La veritat, *amigos y correligionarios de la República*, aixó no va á l'hora, perquè vaja... per matar á los hijos de Doña Soli, creando *negras rencillas que no medran por lo falsas á duo con chupa cirios*, no hi ha cap necessitat d'assassinar á la senyora Gramática y al senyor Sentit Comú.

L'Aladern ha fet un drama titulat «L'Apóstata».

Segons ens han dit, l'autor va inspirarse pera crear el protagonista en un tal Cosme Vidal, apóstata del catalanisme.

Y á propòsit del tal Aladern.

Uns quants individus l'obsequiaren ab un tiberi en celebració de l'èxit (?) alcanat pel seu drama.

En la llista de *comensales* que publicava *El Cangrejo* no hi havia un sol literat ni de primera, ni de segona, ni de tercera fila. ¡Ni un mitg artista!

¡Qué solos se quedan los traidores!

En Costa y Pomés, el poeta de Capellades y d'*El Progreso*, que ha passat una temporada á la Model, ha sigut posat en llibertat.

Ens n'alegrem en serio.

Peró (sempre un... però) ¿sabeu á qui primer que ningú ha donat les gracies per la seva llibertat en Costa y Pomés?

¿A *Don Lecandro*? No senyors. A D. Joan Godó, diputat monárquic per Igualada.

Es agrait en Costa y Pomés.

La barra en marcha.

La Montaña Republicana, de Manresa, diu que'ls republicans de l'Esquerra son poc republicans.

Y aixó ho diu *señores* el diari den Fius y Palá, el qui, malgrat esser molt radicalment lerrouixista, accepta, igual que una *sabandija* ó *renacuajo clerical*, una vara de reial orde.

Sin comentarios.

Els metalúrgics en vaga han demanat cent mil pessetas á l'Ajuntament.

Aquest diu que dintre la llei vigent no hi ha medi d'accedirhi.

Aixó podrà ésser veritat; però també ho es que quan la majoria radical ha volgut s'ha passat per sobre la llei, y s'han trepitjat fins els acorts de la Junta de vocals associats pera satisfer l'orgull de l'amo.

Ens referim á les cinquanta mil pessetes del viatge á l'Argentina.

Per lo tant, si no's donen els 20,000 duros als metalúrgics, culpa será de la majoria lerrouixista.

Sempre sería més just donarne 20.000 pera apaigabar la gana de 4,000 famílies, que no llensarne 10,000 pera engreixar les vanitats de un tifa.

Per fi, les minories catalanes de l'Ajuntament van á Valencia dirigides per en Vinaixa.

Ha tingut més energia aquest, que paraula aquells.

—¿Qué dieu Llorens?

—Que no es en Vinaixa qui presideix l'embaixada; es en Serrallera.

—Es igual, home: tant honrat es l'un com l'altre.

A l'Arxiu de la Casa Gran hi deu geure ja menjada per la pols y rosegada per les rates una petició feta per la redacció de *La Tralla*, en la que's demanava que's cambiés el nom de «Plaza de Palacio» per el de Plassa de la República Cubana.

¿Cóm está aquesta petició, senyors nacionalistes de la dreta y de l'esquerra?

No diem res als lerrouixistes, perquè ja sabem que á n'aquests, tot lo que fa olor de República, els repugna.

Unicament fan una excepció de la República Argentina perquè allí hi ha un senyor que's diu Toribio.

NOVES

El dissapte passat fou conduí á sa darrera estada, l' qui en vida fou nostre bon company, En Arnau Martínez Serriñá.

Catalunya ha perdut un entusiasta fill, y les lletres catalanes un delicat poeta.

Es per demés dir á la seva família y especialment al seu germá Etgart y al seu oncle don Joan Serriñá, lo molt que sentim la seva desgracia.

El nostre estimat company en Francisco Jordana, d'Igualada, ha sigut per fi condemnat á la pena de tres anys, sis mesos y vintiu dia de desterro per un article publicat en el periódic *Patria*, d'aquella ciutat, considerat injuriós per un subjecte anomenat Joan Godó.

No cal dir quant sentim el contratemps sofert per en Jordana, al qui'ns oferim en tot y per tot.

Entre la colonia catalana de Nova-York s'ha iniciat l'idea de constituir un Casal Catalá que, á l'igual que'l de Buenos Aires, aixoplugui á tots els bons fills de nostra terra residents en aquella ciutat.

Avant, germans, avant.

Del nostre estimat amic l'expatriat Josep Bonhome, resident á París, hem rebut una extensa carta que'ns ha omplert de satisfacció.

Es molt hermós y molt gran lo que'ns conta en Bonhome, y sobre tot es encoratjador.

No tot es perdut encare; lluny de casa hi ha entusiastes companys que fan obra meritíssima pel pervindre de la Patria.

Per avui ens es privat parlar res més respecte á n'aquest transcendental assumpte.

La Joventut F. N. R. y l'Internacional del Clot han remés telégrames al senyor Cruells protestant del seu discurs referent á la vaga de Sabadell.

Ha mort á Perpinyá D. Joan Pibernat, germá del nostre amic y entusiasta nacionalista Artur.

Tant á n'ell com a tota la demés família fem ofrena del nostre sentiment per tant sensible pérdua.

Demá, dissabte, á les deu del vespre, l'Associació Nacionalista Catalana celebrarà en son local social, Plassa del Teatre, 6, primer, una vetllada inaugural de la Secció de Propaganda de dita entitat y de presentació del periódic *Renacimiento*.

El próxim diumenge, dia 13, á les tres de la tarde, l'«Catalá Sport Club» celebrarà una festa sportiva al camp del carrer de Marina, xanfrá á Corts.

Agraim al «Catalá Sport Club» les invitacions que'ns ha remés.

Unió Catalanista

L'Unió Catalanista ha dirigit al president de la Lliga Regionalista y al del Centre Nacionalista republicà'l següent comunicat:

«La Junta Permanent de l'Unió Catalanista, complint el determini del Concell general de representants, celebrat el dia 30 de Octubre darrer, vos manifesta: que en la dita reunió s'acordá fer constar en acta'l viu desitg que les entitats adherides senten pera que are y sempre l'unió en lo fonamental de tots els elements que integren el nacionalisme catalá sia un fet positiu y perdurable; car l'Unió Catalanista enten que no hi ha, ni hi pot haver pera'ls catalanistes altra qüestió previa que Catalunya.

»La situació general de la política catalana, la desorientació nacionalista de la que tothom se plany, y'ls funestíssims efectes morals y materials que á la nostra patria ha determinat la contraposició dels elements catalanistes, son els motius que han mogut al Concell general á pendre l'acort esmentat. Molt cert es que l'hora d'are no ho es de lluita política, més á les corporacions populars y al Congrés de l'Estat hi ha representants del nacionalisme; per aixó es que'l Concell fa constar el seu vehement desitg de que en la lluita contra tot lo anticatalá s'hi manifestin, com acció única, els esforços dels qui veritablement representen la nostra terra.

»Aquesta Junta Permanent té una vera satisfacció en transmetreus l'esmentat acort, car té l'asseguransa de que'l rebreu ab simpatia; que es acort eixit de l'amor irreducible á la nostra terra, que estem segurs mou aixís mateix l'esperit de la vostra presidencia.

»Visqueu molts anys per Catalunya.—Barcelona, 5 de Novembre de 1910.—El president, *D. Martí y Juliá*.—El secretari, *S. Millet y Millet*.»

La Lliga Regionalista als catalans

La Lliga Regionalista, iniciadora del Monument a l'inoblidable doctor En Bartomeu Robert, son primer president y primer diputat catalanista per Barcelona, veu en la glorificació del Gran Sembrador la afirmació de la Causa Catalana com el ressó de la veu redemptora que enlairá'ls cors y fortificá'ls esperits en aquelles memorables campanyes que iniciaren l'intervenció del pensament catalá en la política espanyola.

La Lliga Regionalista, creu que la festa del diumenge, dia 13, ha d'esser una enlairada manifestació de que viu y batega l'ànima catalana, l'ideal catalanista que en diferents gradacions y ab diversitat de criteris professen la gran majoria dels catalans. Y, com iniciadora del pensament fet realitat, com encoratjadora del moviment integral del poble de Catalunya que tant bé ha sapigut esculpir en pedra y bronze l'eminent Llimona, té l'honor de dirigir-se á tots els autonomistes de Catalunya, á tots els que defensen la nostra perdurable personalitat, pregantlos que diumenge vinent, á les onze del matí, acudeixin á la Festa de la inauguració del monument al doctor Robert.

Oblidem tots per un moment lo que'ns separa, pera pensar no més en l'afirmació de lo que'ns uneix: l'amor á Catalunya y la fé en la Santa Causa del seu integral renaixement. Y á l'honrar la memoria del doctor Robert, honrant á Catalunya, sentintnos, com altres vegades, no més que catalans, ressoni un sol crit de germanor, promesa d'un gloriós pervindre. ¡Visca Catalunya!

¡Catalans, la Lliga Regionalista espera veureus al peu del Monument al doctor Robert, afirmant, per sobre de tot, la fé en l'ideal autonomista, l'esperansa de victoria contra tots els enemics que'ns combaten!

El president, *Raimond d' Abadal*.—El secretari, *J. Vallés y Pujals*.

Demá METRALLA publicarà una fulla extraordinaria dedicada á n'en Robert.

Imp. ABADAL-Tallers, 18, Barcelona

no ya por grados sinó por ápices bien distintos. Termina ese espacio tachonado de pueblos y de casas al pié de los montes ese anfiteatro que remata por un lado en el pico de San Pedro mártir, y por el otro en el cerro que más allá de Besós se humilla para dejar paso libre al viento del Norte, y á los ojos que allá en lontananza descubren la nevada cumbre del Monseny. En esa campiña, en que se disfruta de un clima siempre templado, crece el rico naranjo, cuyo dulcísimo fruto está en sazón á principios de febrero; al lado del naranjo viven el oloroso limonero, el delicadísimo algarrobo y la solitaria palmera.

Vistas la ciudad y su campiña desde el Tibidabo, que es la punta más alta del anfiteatro que la circuye, presenta una perspectiva hermosísima; pero cuando al venir de Tarragona se halla uno en la encumbrada cruz de Ordal, que dista siete leguas, y dirige la vista á Barcelona, entonces es cuando mejor se vé su feliz situación, y como descuella en la vasta llanura cual la reina de toda ella, y se alza como para detener las olas que vienen á estrellarse á sus plantas. Desde allí se nota en frente la parte moderna, y la blancura de sus fábricas le da el aspecto de una ciudad reciente. El humo de sus chimeneas de vapor parece desde ese sitio su auréola, y los mástiles que descuellan hácia la derecha del que mira, un pueblo flotante. El viajero que á Barcelona se dirige por este lado, desde algunas leguas antes conoce que ha de estar cerca una ciudad opulenta, al ver la carretera llena de carruajes de toda clase que llevan frutos para abastecer la población, y sacar los productos industriales

circuida hasta hayer de altos muros y anchos fosos, y hoy ceñida por un cordón de escombros, que al parecer indican la existencia de una ciudad arruinada. Quien la considere desde cuquiera de sus entrañas por la parte de tierra, y contemple esos montones de piedras ya cubiertos de moho, y esas altas yerbas que entre ellas han crecido, creará que pueda exclamar con el profeta: «¡Quomodo sedet sola civitas pleno populo!».

Baña la ciudad sus piés en las olas del Mediterráneo, y á su espalda y después de una legua de risueño campo, puesto en suave declivio y cuajado de pueblos y quintas, cual otros tantos hijos y nietos de la ciudad potente, se halza una cordillera de montañas, que formando un vasto anfiteatro, la defiende contra el frío norte y el cierzo impetuoso. La naturaleza destinó ese solar para un gran pueblo, y el gran pueblo existe. En su centro, más encumbrado que el resto, la piedad levantó la casa de Dios, y á poca distancia descuella aun parte del palacio de los primeros monarcas que la ciudad tuvo. Metido casi en el agua se vé un grandioso edificio, dentro del cual se hablan todas las lenguas, se combinan todas las especulaciones mercantiles, y se cierran y se cumplen todos los contratos, sin más garantía ni juramento que una palabra dada sin testigos. Hácia el lado de poniente se vé otro edificio, de donde salían las galeras que hicieron temblar el pabellón de la ciudad en todos los mares, cuando la moderna reina de ellos no era nada. Hácia el mismo lado, y fuera ya del recinto, alza la frente un gigante de piedra, en cuya espalda duermen sueño eterno algunos hombres del proscrito